O sablazni

Propovijed 23 – za drugu nedjelju poslije Uskrsa

"*Najamnik, koji nije pastir i komu ne pripadaju ovce, kad vidi vuka gdje dolazi, ostavlja ovce i bježi, te ih vuk grabi i razgoni.*" - (*Ivan* 10:12)

Vukovi što grabe i razgone ovce Isusa Krista, to su začinjalci sablazni, koji se, budući nezadovoljni svojim vlastitim uništenjem, trude uništiti druge. Ali Gospodin kaže: "Jao svijetu zbog sablazni! Istina, sablazni moraju doći, ali jao onomu po kome sablazan dolazi!" (*Mt.* 18:7). Jao onomu tko daje sablazan, i čini da drugi izgube milost Božju. Origen kaže da "osoba koja navodi drugoga na grijeh, griješi teže nego taj drugi." Ako bi, braćo, među vama bilo onoga tko je pružio sablazan, nastojat ću ga danas uvjeriti o zlu što ga učini, tako da ga može oplakivati, i očuvati se od njega u buduće. Pokazat ću, u prvoj točci, veliko nezadovoljstvo što ga grijeh sablazni čini Bogu; i, u drugoj točci, veliku kaznu kojom Bog prijeti da će ju odrediti začinjalcu sablazni.

Prva točka. O velikom nezadovoljstvu što ga grijeh sablazni čini Bogu.

1. Ponajprije je nužno objasniti što se misli pod sablazni. Pogledajte kako ju sv. Toma određuje: "Sablazan je riječ ili čin koji pruža priliku duhovnoj propasti bližnjega" (2, ii. p. 45, čl. 1.) Sablazan je, dakle, riječ ili čin kojim ste vi vašem bližnjemu uzrokom ili povodom gubitka njegove duše. To može biti izravno ili neizravno. To je izravno tada kada izravno napastujete i navodite drugoga da učini grijeh. To je neizravno tada kada, premda predviđate da će griješne riječi ili djela biti uzrokom drugomu da griješi, ne odustajete od njih. Ali je sablazan, bila izravna ili neizravna, ako se nalazi u stvari od velikoga značaja, uvijek smrtnim grijehom.

2. Pogledajmo sada veliko nezadovoljstvo što ga uništenje duše bližnjega čini Bogu. Da bismo ga razumjeli, moramo razmotriti koliko je svaka duša draga Bogu. On je stvorio duše svih ljudi na Svoju sliku. "Načinimo čovjeka na svoju sliku, sebi slična, da bude gospodar ribama morskim, pticama nebeskim i stoci—svoj zemlji—i svim gmizavcima što puze po zemlji!" (*Post.* 1:26). Druga bića Bog sačini po Svojoj riječi ("fiat"--op. prev.)--činom Svoje Volje; ali dušu čovjeka On učini po Svojem dahu. "Jahve, Bog, napravi čovjeka od praha zemaljskoga i u nosnice mu udahne dah života. Tako postane čovjek živa duša." (*Post.* 2:7). Dušu vašeg bližnjega Bog je ljubio za vječnost. "Iz daljine mu se Jahve ukaza: 'Ljubavlju vječnom ljubim te, zato ti sačuvah milost.' " (*Jer.* 31:3). On je, štoviše, stvorio svaku dušu da bude kraljicom u Raju, i dionikom u Njegovoj slavi. "Tim nas je obdario skupocjenim i najvećim obećanim dobrima, da po njima, umaknuvši pokvarenosti koja je zbog opake požude u svijetu, postanete dionici božanske naravi" (*II Petar* 1:4). Na Nebu će On učiniti duše svetih dionicima Svoje vlastite radosti. "Tada mu reče gospodar: 'Dobro, valjani i vjerni slugo! Bio si vjeran nad malim, zato ću te nad velikim postaviti: Uđi u veselje gospodara svoga!' " (*Mt.* 25:21). Njima će On dati Sebe za nagradu. "Ne boj se, Abrame, ja sam ti zaštita; a nagrada tvoja bit će vrlo velika!" (*Post.* 15:1).

3. Ali ništa ne može jasnije pokazati vrijednost što ju Bog stavlja na duše ljudi od toga što Utjelovljena Riječ učini za njihovo otkupljenje od grijeha i Pakla. "Ako," kaže sv. Eukarij, "ne vjerujete svomu Stvoritelju, pitajte svoga Otkupitelja kako ste dragocjeni." Govoreći o brizi koju moramo imati prema našoj braći, sv. Ambroz kaže: "Velika vrijednost spasenja brata poznata je iz Kristove smrti." Mi prosuđujemo vrijednost svega po cijeni plaćenoj za to od razborita kupca. Sada, Isus Krist je, prema Apostolu, otkupio duše ljudi Svojom vlastitom Krvlju. "Jer, kupljeni ste otkupninom. Proslavite, dakle, Boga u tijelu svojemu!" (*1 Kor.* 6:20). Možemo onda reći da je vrijednost duše kolika je i vrijednost Krvi Božje. Takav je, uistinu, i izričaj sv. Hilarije. "*Tam copioso munere redemptio agitur, ut homo Deum valere videatur*" (Tako je obilna otkupnina

dana da se čovjek čini vrijednim Bogu.) Odatle, kaže nam Spasitelj, da što god dobra ili zla učinismo i najmanjemu od Njegove braće, Njemu učinismo. "Kralj će im odgovoriti: 'Zaista, kažem vam, meni ste učinili koliko ste učinili jednomu od ove moje najmanje braće' " (*Mt.* 25:40).

4. Iz svega ovoga možemo zaključiti kako je veliko nezadovoljstvo učinjeno Bogu sablažnjavanjem brata i uništavanjem njegove duše. Dovoljno je reći da oni što sablažnjavaju otimaju Bogu dijete i ubijaju dušu, za čije je spasenje On potrošio Svoju krv i Svoj život. Zato sv. Leon začinjalce sablazni naziva ubojicama. "*Quisquis scandilizat, mortem infert animae proximi*" (tko god sablažnjava, dušu svojega bližnjega dovodi u smrt). Oni su od ubojica najbezbožniji ; zato što ne ubijaju tijelo bratovo nego dušu, i otimaju Isusu Kristu sve Njegove Suze, Njegove žalosti i sve što On učini i propati da zadobije tu dušu. Zato Apostol kaže: "Tako, dok griješite protiv braće i ranjavate njihovu slabu savjest, griješite protiv Krista" (*1 Kor.* 8:12). Oni koji sablažnjavaju brata, griješe protiv Krista; zato što Ga, kao što sv. Amroz kaže, lišavaju duše za koju je On potrošio tolike godine i podvrgnuo Sebe toliko težkim i mučnim trudima. Po izvješćima, sv. Albert Veliki je potrošio trideset godina izrađujući glavu, koja podsjećaše na ljudsku glavu i izgovaraše riječi; i da je sv. Toma Akvinski, bojeći se da je to učinjeno uz pomoć Đavla, uzeo glavu i razbio ju. Sv. Albert se požali na Tomin čin, kazavši: "Ti razbi na meni rad od trideset godina". Ne tvrdim da je to istina; ali sigurno je da, kada Isus Krist vidi dušu uništenu sablazni, On može ukoriti njezina začinjalca, i reći mu:"Zli nesretniče, što si učinio? Lišio si me te duše, za koju sam se mučno trudio trideset i tri godine."

5. Čitamo u Pismu, da Jakovljevi sinovi, nakon što prodaše svoga brata Josipa izvjesnim trgovcima, rekoše svome ocu da su ga proždrle divlje zvijeri. "*Fera pessima devoravit eum*" (*Post.* 37:20). Da bi uvjerili oca u istinitost toga što mu rekoše, oni umočiše Josipovu haljinu u kozletovu krv, i prikazaše mu ju govoreći: "Gledaj je li ovo haljina tvoga sina, ili nije" (v. 32). Odgovarajući im, ožalošćeni otac im reče u suzama: "Haljina je moga sina! Divlja ga je zvijer rastrgla! Na komade je Josip rastrgan!" (v. 33). Prema tome, možemo zamisliti da, kad je duša po sablazni dovedena u grijeh, đavli prikazuju Bogu odjevni predmet te duše umočen u krv Bezgrješnog Janjeta, Isusa Krista—to jest, izgubljenu milost sablažnjene duše , koju je Isus Krist otkupio Svojom Krvlju—i kažu Gospodinu: "Gledaj je li ovo haljina Tvoga sina, ili nije." Kad bi Bog bio u stanju prolijevati suze, plakao bi gorče od Jakova, vidjevši tu izgubljenu dušu—svoje ubijeno dijete—i rekao bi:"Haljina je moga sina! Divlja ga je zvijer rastrgla!" Gospodin će poći u potragu za divljom zvijeri, govoreći:"Gdje je zvijer? Gdje je zvijer što proždraše Moje dijete?" Kada nađe divlju zvijer, što li će učiniti s njome?

6. "Ja ću se," kaže Gospodin po proroku Hošei, "kao medvjedica kojoj ugrabiše mlade, na njih baciti, rastrgat im grudi do srca; k'o lav ću proždrijeti meso njihovo, zvijeri će ih poljske rastrgati" (*Hošea* 13:8). Kada medvjedica dođe u svoj brlog, i ne nađe svoju mladunčad, ona ide po šumi u potrazi za osobom koja ih je uzela. Kada otkrije osobu, oh! s kakvim bijesom nasrne na nju! Tako će i Gospodin nasrnuti na začinjalca sablazni, koji Ga je lišio Njegove djece. Oni po kojima sablazan dođe, reći će: Moj bližnji već je proklet; kako mogu popraviti zlo što je učinjeno? Gospodin će odgovoriti: Budući da si ti uzrokom propasti, moraš platiti za gubitak njegove duše. "Isto tako, odvrati li se pravednik od svoje pravednosti i stane činiti nepravdu, postavit ću mu zamku, i umrijet će jer ga ti ne opomenu zbog njegova grijeha; umrijet će, i njegova se pravedna djela više ne će spominjati, ali ću od tebe tražiti račun za krv njegovu" (*Ezek.* 3:20). Pisano je u Ponovljenom Zakonu, "Neka ti se oko ne sažaljuje! Život za život; oko za oko; zub za zub; ruka za ruku; noga za nogu" (*Pnz.* 19:21). Uništio si dušu; moraš trpjeti gubitak vlastite. Prijeđimo na drugu točku.

Druga točka. Velika kazna kojom Bog prijeti da će ju odrediti onima po kojima dolazi sablazan.

7. "Jao onomu po kome sablazan dolazi" (*Mt.* 18:7). Ako je nezadovoljstvo naneseno Bogu po sablazni veliko, kazna što čeka začinjalca mora biti strašna. Počujte kako Isus Krist govori o toj kazni:"A tko na grijeh navede jednoga od ovih malenih što u me vjeruju, bolje bi mu bilo da mu objese o vrat mlinski kamen što ga okreće magare i da ga utope u dnu mora" (*Mt.* 18:6). Ako zločinac umre na stratištu, on pobuđuje sažaljenje promatrača, koji barem mole za njega ako ga već ne mogu osloboditi od smrti. Ali, bude li bačen u morske dubine, ne će biti nikoga da se sažali nad njegovom sudbinom. Izvjesni autor kaže da Isus Krist prijeti tom vrstom kazne osobi što sablažnjava brata, da bi naznačio da je sablaznitelj toliko mrzak anđelima i svetima da oni ne žele preporučiti Bogu čovjeka koji je dušu doveo u propast. "On je označen nevrijednim ne samo pomoći nego i samog viđenja" (*Mansi.*, pog. 3 br. 4).

8. Sv. Ivan Krizostom kaže da je sablazan tako odvratna u Božjim očima da, premda On prelazi preko vrlo teških grijeha, ne može dopustiti grijeh sablazni da prođe bez primjerene kazne. (...*tekst ispušten*...)

9. Jer je Pakao stvoren zbog grijeha sablazni. (...*tekst ispušten*...)

10. Na Ezekijine riječi, "Bit će barem mira i sigurnosti za moga života" (*Iz.* 39:8), Sv. Bernard, u ime Crkve, kaže: "Mir od pogana, mir od krivovjeraca, ali nema mira od djece." Danas Crkva nije progonjena od idolopoklonika, ili krivovjeraca, nego je progonjena od sablažnjivih kršćana, koji su njezina vlastita djeca. U lovu na ptice mi rabimo mamce, to jest, određene ptice koje su slijepe i vezane tako da ne mogu odletjeti. Tako djeluje Đavao. "Kada", kaže sv. Efrem, "duša bude uzeta, ona postaje zamkom za obmanu drugih." (...*ostatak poglavlja ispušten*...)

11. Bijedni nesretnici! začinjalci sablazni moraju ispaštati u Paklu kaznu za sve grijehe na koje su druge naveli da ih učine. Cesarije izviješta (l. 2, c. 6) da je, nakon smrti određene osobe po kojoj je došla sablazan, svetac posvjedočio njegovo suđenje i osudu i vidio da, pri njegovu dolasku pred vrata Pakla, sve duše koje je sablaznio, dođoše pred njega i rekoše mu: "Dođi, prokleti nesretniče, i okajavaj sve grijehe na koje si nas naveo da ih počinismo." Tada nahrupiše na njega, i kao toliko mnogih divljih zvijeri, rastrgaše ga na komadiće (...*ostatak poglavlja ispušten*...)

12. Pogledaj, dakle, jadno stanje onih koji sablazniše svojim lošim primjerom, koji izgovaraju neumjerene riječi pred svojim sudruzima, u društvu mladih žena, i čak i nedužne dječice, koji, čuvši te riječi, počine tisuću grijeha. (...*tekst ispušten*...)

13. Možda će poneki otac obitelji među vama reći: "Izgubljen sam, dakle, zato što sam sablaznio? Ima li nade za moje spasenje?" Ne; ne ću reći da nema nade za vas – Božje je Milosrđe veliko. On nam je obećao oprost svima koji se pokaju. Ali, želite li spasiti svoju dušu, morate popraviti što ste učinili sablažnjavajući. (...*ostatak poglavlja ispušten*...)

14. Budite oprezni, dakle, da nikada više ne učinite ni najmanju sablazan. I ako želite spasiti svoju dušu, izbjegavajte koliko je god moguće one koji sablažnjavaju. Ti utjelovljeni đavli bit će prokleti; ali, ako ih ne izbjegnete, upropastit ćete se. "Jao svijetu zbog sablazni", kaže Gospodin (*Mt.* 18:7). To jest, mnogi su izgubljeni zato što ne bježe od prilike za sablazan. Ali vi ćete reći: Ta i takva osoba je moj prijatelj; imam obvezu prema njemu; očekujem mnogo dobra od njega. Ali Isus Krist kaže: "Ako te i tvoje oko navodi na grijeh, iskopaj ga i baci od sebe, jer ti je bolje s jednim okom ući u život nego da budeš sa dva oka bačen u Pakao ognjeni" (*Mt.* 18:9). Premda je određena osoba bila tvoje oko, moraš zauvijek otići od nje; bolje ti je izgubiti oko i spasiti svoju

dušu, nego ga sačuvati i biti bačen u Pakao.